

Jungtinės Tautos įsakė apsaugoti Kongo baltuosius

Varžytynės dėl mažosios Laoso karalijos

Laosas turi didelės strateginės reikšmės

VIENTIANE, Laosas. — Komunizmo planuose Laos karalija yra priedurtis siekiant pergalės pietryčių Azijoje. Laosas yra svarbi strateginė: komunistiniam imperializmui ji svarbi pavergimui kitų pietryčių Azijos valstybių, o Vakarų demokratijai — komunizmo plėtimasi ten stabdant.

Laoso karalija vien ekonominiu ar politiniu atžvilgiu nebūtų įdomi ir svarbi: kraštas yra neturtingas, gyventojai primityvūs, nesidomi jokia politika, priešingi betkokiai užsienio įtakai. Laosas yra maža valstybė ir žemės ploto ir gyventojų skaičiaus atžvilgiu; turi apie 2 milijonus gyventojų.

Komunistinis blokas, savo įtakon įtraukęs Laosa, nesulaukia galėtų veržtis su savo subversyvine programa į kaimynines valstybes: pietų Vietnamą, Tailandą ir Kambodiją. Be Laoso komunizmas tiesioginiai gali grasinti tik pietų Vietnamui.

Be strateginės reikšmės Tailandas ir pietų Vietnamas yra svarbios dar ir ekonomiskai: šios dvi valstybės yra pirmajios pasaulio rinkoje ryžių produkcija. Komunistinei Kinijai gi labai trūksta šio produkto ir bendrai visokio maisto. Ypač du paskutiniai metai Kinijos žemės ūkiui buvo tragiškai nuostolingi dėl sausurų, o kai kur dėl potvynių.

Komunizmo planų įgyvendinimui šioje Azijos dalyje kelia pasipriešinimą Laoso karalija. Tiesioginiai nei kom. Kinija, nei komunistinis šiaurės Vietnam nepasiekė karo Laos karalijai, nes neturi jokio pasiteisinimo prieš pasaulio opiniją, tačiau organizuoja partizaninį karą, siekia provokacine vyriausybe nuversti ir pastatyti jos vieton sau palankią.

Komunistų organizuojami ir remiami Laos partizanai jau veikia 6 metai, kraštui atgavus nepriklausomybę ir atsiskyrus nuo Prancūzijos, tačiau dabartiniu metu jų veikimas ir pavojus iš jų pusės pasiekė aukščiausią laipsnį. Priešbuvusi vyriausybė, kuriai vadovavo princas Souvanna Phouma, stengėsi neužkabinti komunistų ir sugyventi

Britai apkaltino rytų Vokietiją

LONDONAS. — Britų užsienio reikalų ministerija sausio 19 dieną apkaltino rytų Vokietiją dėl rikinimo keturių valstybių statuso Berlyne, šaukiant naujokus į karinę tarnybą savo miesto sektoriuje.

Kaltinimas paskelbtas, kai rytinio Berlyno vyriausybė įsakė miesto rajono administracijai pašaukti jaunus vyrus į rytinius Vokietijos ginkluotus dalinius liaudies policiją ir pasienio policiją.

KALENDORIUS

Sausio 24 d.: šv. Tomotiejus; Ramis, Danutė.
Sausio 25 d.: šv. Povilo atsimintimas; Rimigala, Ziedė.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien — dalinai apsiniaukę, apie 15 laipsnių; rytoj — dalinai apsiniaukę, šalta.

Saulė teka 7:11, leidžias 4:55.

Kennedžio sekretorių kabinetas prisiekė — Aukščiausio teismo pirmininkas Earl Warren prisiekino Baltuosiuose Rūmuose naują sekretorių kabinetą. Iš kairės į dešinę: Dean Rusk (valstybės sekretorius), C. Douglas Dillon (išdo sekretorius), Robert S. McNamara (gynybos sekretorius), Robert Kennedy (teisingumo sekretorius), J. Edward Day (pašto sekretorius), Stewart L. Udall (vidaus sekretorius), Mrs. Jacqueline Kennedy, prezidentas, Adlai Stevenson (JT. ambasadorius), Orville L. Freeman (žemės ūkio sekretorius), Luther H. Hodges (komercijos sekretorius), Arthur J. Goldberg (darbo sekretorius), ir Abraham A. Ribicoff (sveikatos, švietimo ir gerovės sekretorius).

Abbas prašo Indonezijos pagalbos

JAKARTA, Indonezija. — Ferhat Abbas sausio 19 dieną atvyko į Jakartą savaitės vizito ir paprašyti Indonezijos suteikti moralinę ir materialinę pagalbą Alžirijos kovoje už nepriklausomybę.

Sukilėlių premjeras kalbėjo bankete, kurį suruošė prezidentas Sukarno. Anksčiau indoneziečių vadas, įteikęs Abbasui Indonezijos aukščiausią medalį "Partizano žvaigždę", pasakė, jog "mes moraliai remiame Alžirijos grumtynes išskovoti nepriklausomybę."

JAV laive Saratoga kilo gaisras. 7 įgulos nariai žuvo, yra ir sužeistų.

Maskva ginkluoja Afriką per Kairą

BONNA, Vokietija. — Vokietų informacijomis, Jungtinės Arabų Respublikos (Egipto-Sirijos) prezidento Nasserio pagalbinkas maršalas Amir pasirašęs Maskvoje sutartį, kurioje Sovietų Sąjunga įsipareigoja Jungtinių Arabų Respublikai apginkluoti medžiukais ginklais ir JAR įsipareigoja senesnius ginklus, anksčiau gautus iš Sovietų Sąjungos, perleisti Afrikos valstybėms.

Pasak Izraelio informacijų, ši transakcija buvo praktiškai daroma po diktatoriaus Chruščiovo ir Nasserio pasikalbėjimų New Yorke, nes jau 1960 metų gruodžio mėnesio viduryje Kairo radijas paskelbė, kad JAR ginkluosianti Sudaną ir Somaliją.

Laosiečių kariai atsiėmė aerodromą prie Tha Thom

VIENTIANE, Laosas. — Laosiečių vyriausybės kariniai daliniai užvakar atsiėmė strateginį Tha Thom miestelį, kuris turi aerodromą. Šis miestelis yra 100 mylių šiaurės rytuose nuo Vientiane, sostinės.

Provokacine armijos igula penktadienį pasitraukė iš Tha Thom, puolant sukilėlius, kurie peržengė kalnus iš šiaurės vakarų.

Laosiečiai komunistai užvakar pranešė, jog jie numušė ant raiji T-6 lėktuvą, duotą Jungtinių Amerikos Valstybių Laoso vyriausybei.

Jordanas nuteisė kalėti šnipus

JERUZALĖ. — Jordaniečių teismas Jeruzalėje užvakar nuteisė aštuonis asmenis į sunkių darbų stovyklą iki gyvos galvos už šnipinėjimą neisvardytam priešui. Du kiti nuteisti kalėti penkiolikai metų ir keturi gavo 10 metų kalėjimo.

Palaidotas dr. Dooley

ST. LOUIS. — Šiandien St. Louis katedroje buvo atnašaujamos gedulo iškilmingos mišios už a. a. dr. Thomas Dooley vėlę, kuris mirė trečiadienį New Yorke, sirgęs vėžiu. Mišias už jo vėlę atnašavo vyskupas Leo C. Byrne. Jo palaikai palaidoti Kalvarijos kapinėse.

Kardinolas Ritter, St. Louis arkivyskupas, užvakar iš Romos, kur jis tik ką gavo kardinoliškas insignijas, pranešė, jog jis atnašavo už Dooley vėlę mišias.

Velionis turi nepaprastai didelius nuopelnus žmonijai, ypač laosiečiams.

Sprogo bomba JAV ambasados aikštėje

PANAMA. — Namie gaminta bomba užvakar sprogo Jungtinių Amerikos Valstybių ambasados aikštėje, bet nuostolių nebuvo. Policija areštavo keturis jaunuolius ir jie pasakė turėję aštuonias bombas.

Trys kitos bombos sprogo Panama City nuo sausio 14 dienos.

— Buvęs prezidentas Eisenhoweris vakar atskrido į Georgiją medžioti.

Laukiama Konge naujo smurto

Tuzinas baltųjų esą Stanleyvillės kalėjimuose ir šimtas kitų bando pabėgti iš miesto

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Jungtinių Tautų vadovybė vakar įsakė apsaugoti europiečius Oriental provincijoje nuo nuverstoj premjero Lumumbos šalininkų keršto.

Rajeshwar Dayal, specialus generalinio sekretoriaus Dago Hammarskjoldo atstovas, įsakė etjopiečių daliniui Stanleyvillėje, Oriental sostinėje ir Lumumbos tvirtovėje, suteikti apsaugą europiečiams, kurie jos paprašys.

Tuzinas baltųjų esą Stanleyvillės kalėjimuose ir šimtas kitų bando pabėgti iš miesto.

Dabar Stanleyvillėje yra valdovas A. Gizenga, buvęs vicepremjeras Lumumbos ministrų kabinete. Dayal pasiuntė raštą, prašydamas nesulaikyti baltųjų prieš jų valią.

Katangos provincijoje numatomos vėl rūšies prie Luenos geležinkelio, kur Balubos genties vyrai ir Katangos kareiviai sporadiniai kovoja jau kelios savaitės.

Raudonoji Kinija kovoja prieš neramumus ir sabotazą

TOKIO. — Pasak pranešimo iš Peipingo, raudonoje Kinijoje neramumai ir sabotazai smarkiai sumažino maistą. Todėl komunistai kinai sustiprino kovas prieš raudonojo režimo priešus.

Kinijos komunistų vadai, posėdžiavę Peipinge sausio 14-18 d. d., paskelbė komunikatą, kuriame nusiskundžiama, kad maisto trūkumas esąs toks, koks buvo 1959 metais.

Komunistai pranešė praėjusį mėnesį, jog 150 milijonų akry palietė nelaimės. Peipingo komunistas nusiskundė, kad trūksta žaliavų lengvajai pramonei.

Vokiečiai perka airių ūkius

DUBLINAS. — Airijos ūkininkų sąjunga sekmadienį skatino vyriausybę uždrausti pirkti vakariečiams žemes, nes jie perka daug airiškos žemės.

Paskutinį mėnesį, — pareiškė sąjungos kalbėtojas, nepaprastai daug žemės buvo parduota vokiečiams.

„Liaudies“ teisėjų rinkimai rytų Vokietijoje

BERLYNAS. — Kaip ir Sovietų Sąjungoje, rytų Vokietijoje „Liaudies“ teisėjai „renkami“? Pačioje režimo pradžioje, kaip ir pavergtoje Lietuvoje, 1941 m. teisėjai buvo renkami iš darbininkų ir smulkių tarnautojų tarpo. Kandidatus išstatydavo kompartija ir tik vienai teismo apylinkėi.

Nors komunistinė teisė yra nesudėtinga ir kompartija teismams sprendimus nurodo, tačiau ir tokie teisėjai turi kiek nusimanyti apie teismo procesą ir komunistų įstatymus. Teisingumo ministerija išleido potvarkį, kad „Liaudies“ teisėjai turi lankyti juridinius kursus ir mokyklas ir išlaikyti nustatytus egzaminus, jei to nepadarė „perrenkami“.

Per neseniai įvykusius teisėjų „rinkimus“, buvo teisėjai ir kandidatai, tik po vieną apylinkę, teisingumo ministerijos su kompartijos pritarimu išstatyti, ir laudis turėjo ateiti ir atiduoti savo balsus, bet liaudžiai tokie „rinkimai“ pasirodė nepatraukūs ir tik 3 procentai rinkimų teidalyvavo teisėjų rinkimuose, tai yra, atėjo į sales atiduoti savo balsą už vieni vieną kandidatą.

Iš 14.500.000 turinčių teisę rinkti rinkimų parodoje teidalyvavo 440.000. Ir išrinko 6,790 teisėjų.

Prašo remti Lumumbą

KAIRAS, Egiptas. — Azijos-Afrikos Solidarumo taryba, atstovaujanti 32 valstybes, užvakar kvietė Afrikos ir Azijos vyriausybes, kurių kareiviai yra Jungtinių Tautų kariniuose daliniuose Konge, paversti tuos karinius dalinius Lumumbos šalininko Gizengos vyriausybei Stanleyvillėje.

Taryba taipgi ragino Aziją ir Afriką pasiųsti savanorių paremti Stanleyvillės režimą ir skatino Jungtines Tautas išlaivinti iš kalėjimo nuverstą premjerą Lumumbą.

Nixon Nassau vasarvietėje

NASSAU, Bahamas. — Buvęs viceprezidentas Richard Nixon ir jo žmona atostogauja Nassau vasarvietėje.

• Italijos komunistų partija, didžiausia Europoje, sausio 22 dieną paminėjo savo 40 metų gyvavimo sukaktį. Partiją įsteigė Antonio Gramsci.

NAUJAUSIOS ŽINIOS

— JAV lėktuvnešyje Saratoga kilo gaisras. 7 įgulos nariai žuvo, yra ir sužeistų.

— Prezidentas Kennedy vakar tarėsi su valstybės sekretorium Rusk ir gynybos sekretorium McNamara. Rusk davė suprasti, kad JAV derybas su Sovietų Sąjunga ves per diplomatinis kanalus.

— Laių vilkikai New Yorke vakar baigė streiką, įsikūpus prezidentui Kennedžiui.

— Prezidentas Kennedy rytoj turės spaudos konferenciją naujoje valstybės departamento salėje, kuri turi 400 korespondentų kėdžių.

— Frederick Harry Boland, Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos pirmininkas, sekančią penktadienį kalbės Katalikų tarybos susirinkime Morrison viešbutyje, Chicagoje. Boland, Airijos atstovas Jungtinės Tautos, buvo tyrinėjimų studentas Chicago universitete 1927 m.

— Sakoma, kad Chicago mēras Daley būsiąs paskirtas Kennedžio administracijoje tvarkyti miestų reikalus.

— Senatorius Dirksen (R., Ill.), mažumos vadas senate, pasiūlys įstatymą skirti 389 milijonus dolerių nuteriotoms apylinkėms.

— Adlai Stevenson, JAV ambasadorius Jungtinės Tautos, vakar įteikė savo kredencialus JT generaliniam sekretoriui Dagui Hammarskjoldui.

— Senatorius Symington kontraversinis planas perorganizuoti Pantagono gynybą padėtas į lentyną. Daug balsų kilo prieš tą planą ir prezidentas Kennedy esąs abejingas dėl to plano.

DRAUGAS

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 West 63rd St., Chicago 29, Illinois Tel. LUdlow 5-9500

Naujojo JAV prezidento

PIRMIEJI ŽYGIAI

Patsai pirmiausias naujojo Jungtinių Valstijų prezidento, John F. Kennedy, žygis buvo, jo inauguracinė kalba praejusį penktadienį. Ji, tiesa, buvo trumpa, bet daug pasakanti, stipri. Ji buvo pasakyta jaunatvišku entuziazmu. Ji patiko daugumai amerikiečių ir net užsienio palankiai apie ją atsiliepė. Kai kurie amerikiečiai šiek tiek pasigedo aiškesnio ir išsamesnio pasisakymo krašto vidaus reikalais. Matyt, kad vidaus reikalus jis randa gana geroje tvarkoje ir jie nėra taip skuboti, aktualūs, kaip užsienio klausimai. Yra šia diena jautantis nedarbas, yra skurdžių vietovė, tačiau apie tai prezidentas Kennedy yra jau gana aiškiai pasisakęs priešrinkiminėse kalbose ir todėl visi žino, kad jis į tai kreips rimto dėmesio.

Ir prieš rinkimus, ir savo istorinė inauguracinė kalba p. Kennedy ypatingu būdu apeliavo į Jungtinių Valstijų žmones. Jisai labai ryškiai ir atvirai kalbėjo: neklauskite ką kraštas gali jums duoti, bet klauskite, ką jūs kraštui galėsite duoti. Tai charakteringas ir reikšmingas sakymas, kuris, reikia spėti, bus kartojamas įvairiomis progomis per visus jo prezidentavimo metus.

Beveik visas inauguracinės kalbos demesys buvo sukoncentruotas į užsieninės politikos problemas, nes jos, galima sakyti, yra labai skubios, tiesiog degančios. Nuo jų sprendimo labai daug pareina ir Jungtinių Valstijų gerovė, jų ateitis, jų saugumas. Daug dėmesio teikiama krepiti į Pietų Ameriką, nes jos apsaugojimas nuo komunizmo yra kartu ir Jungtinių Valstijų saugumo užtikrinimas. Taip pat negalima nekreipti dėmesio ir į kitus kraštus, tiek Afrikoje, Azijoje, tiek ir Europoje. Medžiaginė pagalba skurstantiems kraštams, ištiesta paramos ranka pavergtosioms ir laisvės siekiančioms tautoms. Pasisakyta teisingai ir gerai. "Težnio kiekviena tauta, ar ji mums yra gera ar bloga linkinti, kad mes betkokia kaina mokėsimės, nesime betkokia našta, jokių sunkumų nevensime, kad pagelbėtumėte kiekvienam savo draugui ir jokiam priešiui nepasiduositumėte, kad galėtume užtikrinti laisvę ir jos pasisekimą". Šie prezidento žodžiai ypač yra verti dėmesio.

Naujasis prezidentas greitai laimėjo Senato užtikrinimą savo kabinetui, padarė visą eilę naujų paskyrimų įvairioms valdžios pozicijoms ir pats pačio

mis pirmomis prezidentavimo dienomis Baltųjų Rūmų prezidentiniame kabinete dirba ilgąs valandas.

Labai aktualus yra JAV santykių su Sovietų Sąjunga reikalas. Kai kur yra populiarus naujojo prezidento susitikimo su Chruščevu klausimas. Ir šio reikalo Kennedy nepraleido pamiršęs. Jis pasakė, kad jei bus einama į pasitarimus su kitomis jėgomis, bus einama ne iš baimės ir tartinis nebus bijoma. Nėra abejonės, kad tai buvo taikoma Chruščevui, kuris netrukus po tos kalbos atsiuntė prez. Kennedy sveikinimą, reikšdamas vilčių, kad dabar jau santykiai tarp šių dviejų kraštų (Amerikos ir Sovietų) iš pagrindų pasikeis ir, kad bus sunormuota visa tarp tautinė padėtis.

Atsakymas į Chruščevą sveikinimą buvo pirmas Kennedy žygis santykiuose su Sovietų Sąjunga ir jos diktatoriumi. Juo duota viltis, kad jis nesisakys susitikti su šiuo diktatoriumi, jei bus parodytas noras kalbėtis išimant iš geros valios ir taikos noro. Bet, jei Chruščevą sveikinime ir buvo šioji tokia "gerų norų" viltis, tai jo ilgas pasikalbėjimas, kaip praneša spaudos atstovai iš Maskvos, su JAV ambasadorium Thompsonu, tas viltis gerokai išblaškė. Mes galvotume, kad jį jokius pasikalbėjimus ir pasitarimus su Chruščevu Kennedy neprivaltų skubinti. Pavojaus! Pirmiausia jis iš savo pusės ne tuščias žodžius, bet darbai turi rodyti, kad tuo pasitarimu bus padaryta pažanga taikos link. Jis turi tuoj sustabdyti savo veiksmus Kuboje, Laose, Kongoje, sutikti sujungti Vokietiją, pravedant laisvus, lygius ir slaptus balsavimus, turi pasitraukti iš Pabaltijo ir kitų okupuotų kraštų. Kitaip nėra prasmės su Maskva kalbėtis ir tartis, nes ji sutarčių nevykdo, nevykdo ir neturėtų. Nei bent išpildytas tas sąlygas, kokios čia nurodomos. Jei dar būtų kokius žygius ta linkme, tai tik tuo keliu, kurį pats Kennedy prieš rinkimus yra nurodęs: pasitarimą paruošti tradiciniais diplomatiniais keliais ir nesileisti į jokias naujaidas, kaip yra darę jo pirmtakai.

Tenevėdė pasitarimus baimė ir tenebijoma tartis, tačiau tai darant reikia neužmiršti, kad turimas reikalas su laisvia diktatūra, su sutarčių žaizdais, tautų budeliais, ag resoriais ir imperialistais.

PRANAS DALIDIS

KREDITO ATPIGINIMAS IR AUKSO ATSARGOS

Žirkles, kurios karpys Kennedy programą

Naujos administracijos ūkinė programa susiveda į dinamišką šio krašto ūkio pastūmėjimą greitesnę to ūkio pažangą. Tokia pažanga, tos programos planuotojų manymu, turėtų didinti valstybės pajamas. O jeigu drauge su tuo pajamų didėjimu būtų užlaikytos šios programos mokesčių sistemoje ir pašalintas nereikalingas valstybės išlaidų aktyvumas, tai sakyti planuotojai tikisi turėti tam išdėstytam ūkiniam augimui priemonių taikymą.

Schema, kaip matome, nelabai sudėtinga, jeigu ją žiūrėti teoretiškai. Bet pereinant prie jos praktinio taikymo, tuojau kyla eilė sunkiai išsprendžiamų klausimų. Pirmiausia ne visi ūkio žinovai čia yra vienos nuomonės dėl galimybių šio krašto ūkiniam augimui tiek paspartinti, kiek to norėtų Kennedy administracijos ūkiniai planuotojai. O dar daugiau skirtingų pažiūrų atsiranda, kai yra paženklamos priemonės siekiamam ūkinės pažangos pagreitimui. Kai kurios tų priemonių pasirodo gali duoti gyvenimo praktikoje daugiau žalos negu naudos.

Bene stambiausia iš tokių priemonių yra žadėtas kredito atpigimas

Rinkimų kampanijos metu apie tą atpigimą ir patsai Kennedy yra nemažai kalbėjęs. Jo manymu mokami dabar už pinigines paskolas procentai yra per aukšti. Tokie procentai dirbtinai pabrangina pinigą, o tai neligiama atsiliepia karšto ūkyje, nes trukdo kapitalo plaukimui ir verslų, ir tuo pačiu su-

lėtina ūkinį augimą, kurio siekiama. Kai pinigų rinką Amerikoje paskolų požiūriu tvarko Federal Reserve Board. Kennedy ūkinės programos planuotojai yra įtraukę į tą programą ir pačios agentūros pertvarkymą, kad ji netrukdytų jai pasiūlyti ūkiniam augimui priemonių taikymą.

Tačiau viskas rodo, kad sąlytos vilys mažiausiai yra per didelės.

Nes kai pereinama prie praktiško nuosimčių už paskolas mažinimo, tai pasirodo, kad kredito atpigimo klausimas yra gana tampa susijęs šiam krašte su aukso atsargų plaukimu ir užsienius.

Prez. Kennedy priesaika. (UPI)

Dėlto, atsistojaus naujai administracijai prie Amerikos valdžios vairo, daug kas tikisi susilaukti netrukus pigių paskolų ir apčiai laisvo pinigų pinigėje rinkoje. Tokiomis viltingomis gyvena ypač smulkesni pramonininkai ir verslininkai, kuriuos brangūs kreditas ligi šiol pusėtinai smaugė. Ir namų pramonėje laukiama ryšium su kredito atpigimu žymaus atgijimo.

Laisvo privatinio ūkio sąlygomis kapitalas plaukia ten, kur jis duoda didesnę pelną. Tai kai užsieniuose beveik visur, išskyrus Šveicariją, mokami už indėlius aukštesni procentai, nei mūsų Amerikoje, stambesni indėlininkai perkia savo pinigus į užsienio bankus. Be aukštesnių procentų už indėlius jie čia turi dar tą pirmenybę, kad randa kelių savo popierinius dolerius išsikeisti į auksą. Jeigu anksčiau tai pirmenybė nebuvo svarbi, tai dabar ir dėl jos daug indėlių iš šio krašto keliauja į užsienius.

Be aukštesnių procentų už indėlius, užsieniuose yra gausios ir daug aukštesnės pelnos iš kapitalo investavimo į pramonę. Mažesni mokesčiai, pigesnės darbo rankos ir kitais požiūriais palankesnis "klimatas" pramonei yra jau paviliojęs užsienius per 60 bil. dolerių. Ypač yra padidėjęs tas pinigų plaukimas į užsienius paskutiniomis keliais metais. Nors žymi pelno dalis grįžta į šį kraštą, bet vis tik per du bilijonus dolerių kasmet iš to kapitalo bėgimo į užsienius prisideda prie atsiskaitymo balanso su užsieniais nepritekliaus. O blogiausia yra tai, kad pasinaudojant teikiama užsieniams pirmenybe, pabėgęs iš šalies kapitalas saugumo sumetimais tiesia ranką į Amerikos aukso atsargas, di-

dindamas užsieniuose nepasitikiama popieriniu doleriu.

Į tai ir Kennedy teks atsižvelgti, šatinant ūkinę krašto pažangą.

Prezidentas Eisenhoweris, siekdamas užkirsti kelią tolimam Amerikos aukso atsargų drenavimui iš pabėgusio kapitalo pusės, sausio 14 d. uždraudė Amerikos piliečiams ir bendrovėms susidarinti aukso atsargas užsieniuose. Galima laukti, jog prezidentas Kennedy ims šis tolesnių priemonių, kad Amerikos aukso plaukimą į užsienius sustabdytų. O viena

Jei asmuo nukentėjo nuo nacių dėl rasės, tikybės ar politinės ideologijos, jis turi teisę atlyginimo įieškoti iš V. Vokietijos vyriausybės tiesioginiai, todėl iš minėto fondo negauna.

Kurie turi teisę gauti atlyginimą, užpildo specialius pareiškimus iki 1962 m. sausio 1 d. Jų pareiškimai bus svarstomi tuoj, tačiau galutinė suma bus nustatyta tik po 1962 m. sausio 1 d., kai bus galutinai nustatytas prašančiųjų skaičius.

Pareiškimų formos gaunamos Balfo centre arba Jungtinės Tautos — United Nations High Commissioner for Refugees.

Prašančiai tų formų turėtų pirmiau labai gerai įsiskaityti šį pranešimą ir rašydami Balfo centrui (105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.) galėtų pridėti 8 centų pašto ženklą.

Kun. L. Janus,
Balfo reikalų vedėjas

Nepaprastas apaštalavimas

Sydney, Australijoje, neseniai mirė Karolis Edvardas Rushbrooke, 61 metų amžiaus, kuris grįžęs iš Pirmojo pasaulinio karo, kas dieną lankydavo Širdies Jėzaus ligoninę ir padėdavo seselėms vienuolėms. Karolis Rushbrooke buvo konvertas. Vyru skyrėsi plovė tuos, kurie patys negalėjo, skuto juos, akliems skaitė knygas, padėdavo invalidams apsirengti ir kt. Dalindavo vaisius, rūkalus ir literatūrą, viskas iš savo kišenės. Dieną dirbdavo fabrike, o vakarais ligoninėje. Pabaigdamo darbą vėlai naktį. O rytą anksti klausydavo šv. mišių. Be to viso dar rėdavo laiko mokyti katekizmo būsimus konvertitus. J. V.

Teologijos studentai Suomijoje

Teologijos studentų skaičius Helsinkio universitete, Suomijoje, 1960 m. pasiekė rekordinį skaičių. Naujų studentų įsirašė 205, kurių 99 mergaitės. 1959 m. įsirašė 140. Ikišiol rekordinis skaičius — 115 — buvo įregistruotas 1933 m.

Šventės Jugoslavijoje

Jugoslavijos komunistai nesvėčia Kalėdų; bet šiemet nekiludė katalikams jas švęsti. Belgrade per Bernelių Mišias, kurias laikė arkiv. J. Ulric, žmonės netilpo katedroje. Pamažiai gausūs buvo maldininkai Zagrebe per arkiv. Fr. Seper pamaldas ir kituose miestuose ir bažnytkaimiuose.

Spaudoj ir gyvenime

GIRTI BIUROKRATAI OKUPUOTOJ LIETUVOJ

Okupantų ir partiečių sauvale jau yra toks nebeužslopamas dalykas Lietuvoje, kad jis net atspindi jų literatūroje. Paimkime kad ir raštus Teofilio Tilvyčio, vieno iš naujojo režimo pataikūnų. Savo eilėraščių knygoje "Namelai mano brangūs", pirmą pagarbines okupantų ir suukęs "komunistams turui būt dėkingas, kad tapau pilnaverčiu žmogumi", antroje dalyje — savo satyroje, kaip veidrody, pavaizduoja dabarties gyvenimą Lietuvoje. Štai, fabrike atsiranda išradimas darbininkas. Jo iniciatyva nepatinka raudoniesiems biurokratams: Direktoriaus žaibuoja akimis, Inžinierius jį seka naktimis, Buhalteris jam mina ant kulnų. Visi kiti vadina jį durnu...

Raudonieji biurokratai mėgstami "gerimuose plaukyti" ir į rytą jų butuose vaizdas darosi toksai: Vieni iš kampių leidyvams šaukė, ne, Piloto ant šakų degtinė... Kitai ant grindų sėdėjo. Vietoj kepturės lėkštes ant galvų dėdėjo. Kojas į žmonių ridikiulius grūdė...

Kolchozuose ir kituose okupuotų kontroluojamose darbuose karaliauja brigadyriai. Brigadyrius džiaugias, Centneri užragas.

Tiktai nėra galo Brigadyrius alui.

Skysčio prigimimo Puse vandenyno; Alų įpusėjo. Bet pamiršo sėją.

Knarkia brigadyrius Tvaro įsipykęs, Brigada dainuoja — Laukas dirvonuoja. Kaune — kaip ir provincijoje.

Cionai: "Restorane 'Gintare' / Iki ryto keturių / Vaikščioji 'ant ke- / sakysime Naujų Metų progą prie butuose vaizdas darosi toksai: Vieni iš kampių leidyvams šaukė, ne, Piloto ant šakų degtinė..."

Tilvytis, pats eilėraščiuose pasisakdamas prieš religiją, vis dėl to išties eilėraščių sukūręs "Ateiz-

ERNESTAS GALVANUSKAS

KOVA DĖL KLAIPĖDOS

Tęsinys

Nuomačiu būtiną reikalą prie sukilėlių štabo sudaryti politinį dalinį. Dr. Juozą Purickį, buvusį Užsienio Reikalų ministrį ir Lietuvos atstovą Berlyne, pakviečia būti politinio dalinio vadovu. Jam pavedžia pasirinkti bendradarbius.

Dr. J. Purickis buvo gabus, plataus masto politikas, talentingas publicistas ir neblogai valdė, be kitų, vokiečių ir prancūzų kalbas. Pastarųjų kalbų mokėjimas šiuo atveju buvo būtinas. Jo uždaviniai buvo aiškiai aptarti: paruošti atsisaukimą į krašto gyventojus, susirašinėti su Petinė žygio metu, išleisti atsisaukimus prancūzų kalba prancūzų igulai Klaipėdos krašto gyventojams.

Sukilėlių štabas ir jo politinis dalinys turėjo įsikurti Šilutėje, pusiaukelėje tarp Klaipėdos ir Pagėgių. Šilutė pasirinkta atsargumo sumetimais.

Šilutėje, vykstant kovoms prie Klaipėdos, buvo laikina "sostinė". Ten buvo sudarytas Krašto Gelbėjimo Komitetas, kurį sudarė Martynas Jankus, Jurgis Streks, Jurgis Lėbartas, Vilijus Šaulinkas ir Jurgis Bruvelaitis. Jie sausio 9 d., žygio išvakarėse, pasirašė atsisaukimą į krašto gyventojus. Ten tarp kitko paskelbta, kad vokiečių direktorių ir tarybų esančios atstatytos, o Krašto Gelbėjimo Komitetas perima krašto valdžią.

į savo rankas. Erdmonui Simonaičiui pavedė per tris dienas sudaryti naują direktorių. Naujoji E. Simonaičio direktorių, kurioje dalyvavo Reisgys ir Toleikis, sausio 15 d. jau persikėlė į Klaipėdą. Šilutė išstūjė.

4. Diplomatiniai žygiai. 1922. VII. 13 Ambasadorių Taryba (Konferencija) pranešė Lietuvos atstovui Pariziuje O. V. Milašui, kad ją sudarančios valstybės nusistatčiusios Lietuvą pripažinti de jure, tačiau sąlygotai. Santarvininkų valstybės reikalavo, kad Lietuva sutiktų Nemuno srovę sutarptautinti. Atsakydamas į jos raštą, nušviečiau tuo reikalu Lietuvos nusistatymą ir priminiau, kad Klaipėdos krašto įjungimas Lietuvon turi įvykti netrukus po jos pripažinimo.

Dėl Lietuvos pripažinimo vyko ilga kova, kuri pagaliau buvo laimėta 1922. XII. 20, kai Anglija, Italija, Japonija ir Prancūzija vienu žygiu Lietuvą pripažino de jure.

Lietuvių tauta turėjo pagrindo džiaugtis, kad ji tapo pilnatesiu nariu tarptautinėje šeimoje. Lietuvos vyriausybė buvo susirūpinusi. Pareiškimas, kad Lietuva pripažinta de jure, turįs įvykti Klaipėdos krašto įjungimas Lietuvon santarvininkų liko lyg nepastebėtas. Jie įsitikino, jog lietuvių tauta, nepaprastai kietai kovojusi už laisvę, yra jos verta. Klaipėdos krašto klausimas paliktas senoje tekmėje. Šis ženklas sakė, kad Lietuva Klaipėdos negaus, jei savo bankomis jos nepasieš.

Klaipėdos krašto likimas gal būtų buvęs anksčiau išspręstas, jei ne prancūzų ir vokiečių susikirtimas dėl Rubro srities. Jų pasitarimas Lozanoje tepaliko kartelį.

Lietuva ieškojo bent palankaus savo kaimynų be-

šališkumo. Sovietai ir Vokietija nepalankiai vertino Prancūzijos pastangas Lenkiją sustiprinti. Abi valstybės buvo susirūpinusios dėl Lenkijos įsigalėjimo Klaipėdoje. Visa tai žinodamas pradėjau atvirą diplomatinį žaidimą su nepergalingais Sovietais ir silpna Vokietija.

a. Susitikimas su Čičerinu

Georgijus Čičerinas (1872 - 1936) vyko į Berlyną su gausia palyda. Kauno stotyje jis buvo sutiktas ir pakviestas užkandžiui.

Su Čičerinu susipažinau Genovos ūkinėje konferencijoje (1922. V. 10). Lietuvos ir Sovietų delegacijos buvo apgyvendintos Rajallo mieste, kurį išgarsino Sovietų ir Vokietijos sutartis. G. Čičerino ir G. Stresemanno pasirašyta sutartis pritrėkė santarvininkus. Tai buvo pirmasis skambutis, kurio nenorėjo santarvininkai klausyti, ir kiekvienas jų nuėjo savo keliais, o Vokietijai buvo pravertos durys atsikirtimui.

Su Čičerinu keliaudamas tuo pačiu traukimu į Genovą ir atgal, turėjau progos paliesti ir Lietuvos klausimus. Konferencijos metu, radęs progą, privačiai jam nurodžiau, kad 1920 m. sutartimi Sovietų pripažintas sienas padidžia Lenkijos pasistūmėjimas į rytus bei tuometinė Sovietų - Lenkijos siena.

Ar jūsų nuomone Lenkijos rytinės sienos yra pagrįstos teisingumu? — Jo paklausiau.

— Nous n'avons jamais prétendu qu'elles étaient justes — mes niekuomet netvirtinome, kad jos teisingos, bet mes sutarėme ir jų laikysimės.

Bus daugiau

MES KURIAME LAISVĄ IR VIENINGĄ EUROPA

Lietuvių jaunimas tarptautiniame parengime

Pabėgėlių katalikų jaunimo studijų dienos Vakarų Vokietijoje

Praeitų metų paskutinę savaitę Gautingio miestelyje prie Muencheno, Vokietijoje, Pabėgėlių Katalikų Jaunimo Komisija Vokietijoje surengė studijų dienas. Jų tema: "Mes kuriame laisvą ir vieningą Europą".

Studijų dienos prasidėjo gruodžio 27 d., 20 val., atidarymu ir susirinkusių pasveikinimu. Atidarymo metu susirinkę įvairių tautų jaunimas iš visos Vokietijos buvo trumpai supažindintas su pabėgėlių katalikų jaunimo veikla ir jos galimybėmis Vidurinėje Europoje.

Gruodžio 28 d. 10 val. paskaita "Apie Rytų ir Vidurio Europos ateitį" skaitė Hans Schuetz, narys Vak. Vokietijos Bundestago (parlamento) Bonoje ir Europos Tarybos Patariamąjo Seimo Strassburge.

Jaunimo susitikimas

Tą pat dieną 15.30 val. įvyko pabėgėlių jaunimo ir vokiečių studentų susitikimas, kurio metu iškilniškai dvasioje nuosirdžiai išsikalbėta tarpusavyje ben dradarbiavimo ir artimesnio santykiavimo Vakarų ir Rytų Europos tautų klausimais.

Vakare buvo parodyti du kultūriniai filmai. Viename dokumentinė medžiaga pavaizduotas gyvenimas sovietinės Vokietijos zonoje, ypač išryškintai komunizmo karinius pasirošimus puolamajam karui bei darbininkijos, moterų ir jaunimo karinį paruošimą — apmokymą.

Antrajame filme parodyta Šiaurės Atlanto Sąjungos susikūrimas, išsivystymas ir karinis pajėgumas, tikslu sulaukyti komunizmo antpuolį Vakarų Vokietijoje.

15.30 val. paskaita "Egzių jaunimo įkurdinimas Federalinėje Vokietijos Respublikoje". Ją skaitė Bevarijos darbo ministras ir atstovas Otto Maurer.

Vakare Pabėgėlių Katalikų Jaunimo Komisijos Vokietijoje asistentas L. Dodič padarė pranešimą apie galimybes bendradarbiauti pabėgėlių jaunimui su Europos Taryba ir europinio apsiūngimo organizacijomis. Ta kryptimi įvairūs reikalingi ryšiai jau užmegsti ir stiprinami. Neuzilgo numatoma išrūpinti di dėsnei pabėgėlių jaunimo grupei velti kelionė (ir išlaikymas) i Europos Tarybos Patariamąjo S imo posėdžius Strassburge.

ATEIVIŲ SŪNUS — JAV SENATO VADAS

Šiame krašte, kuris yra įvairių tautų žmonių mišinys, yra plačios, vienodos galimybės visiems išsimušti ir virsūnes. Šalia daugelio pavyzdžių paimkime ir vieną iš naujesnių.

Prasidėjus 87-tojo Kongreso sesijai, Senato daugumos vadu buvo išrinktas Montanos senatorius Michael J. (Mike) Mansfield, kuris kaip tik patvirtina mūsų aukščiausių pažymėtą teigimą.

Šis 57 metų amžiaus senatorius yra kilęs iš vargingos airių imigrantų šeimos ir savo gyvenimo kelyje turėjo progą išbandyti įvairių darbų ir patirti nemažą juodų dienų.

Jo tėvas buvo New Yorko viešbučio patarnautojas, nedaug galėjęs padėti sūniui. Todėl jaunasis Mansfieldas, sulaukęs vos tik 14 metų amžiaus, kiek pasisendinęs, įstojo į karo laivyną. Išstarnavęs 10 mėnesių užjūryje, jis sekantais metais pabandė laimę armijoje, kur išbuvo metus. Sulaukęs 16 m. amžiaus jis įstojo į trečią ginklo rūšį — marinus ir čia išstarnavo 2 metus, daugumą laiko praleisdamas Filipinuose ir Kinijoje.

Rūpinasi lietuvių dainomis

Gruodžio 30 d. paskaitą "Liaudies dainos Rytų Europoje" skaitė šios srities žinovas vokiečių Hermann Fuhrich. Jis jau yra išleidęs vieną specialią knygą su įvairiomis Rytų Europos tautų liaudies dainomis. Ji šiuo laiku jau plačiai naudojama V. Vokietijos mokyklose kaip dainų vadovėlis. Šioje knygoje nėra lietuvių liaudies dainų, bet autorius ruošiasi neužilgo leisti naują šios knygos laidą ir pažadėjo ją papildyti lietuvių liaudies dainomis, jei lietuviui jam suteiktų reikiamos medžiagos.

Vakare įvyko meninė programa. Jos metu solistas Dr. Josef Sramek ir Pianistas Wojtech Vogel išpildė eilę Rytų Europos dainų ir muzikos kūrinių, o lietuvių jaunimas pašoko du tautinius šokių: "Kubilą" ir "Kerpurinį".

Lietuvių grupė didžiausia

Gruodžio 31 d. ryte, po pamaldų, kurių metu giedoję lietuvių jaunimas, įvyko atsisveikinimas. Tas visas studijų dienas jų dalyviams kasdien rytais buvo laikomos šv. Mišios ir sakomi pamokslai. Vakaraus įvairių tautų jaunimas nuosirdžiai tarpusavy bendravo ir linksminosi. Kartu stengėsi visi vieni kitus geriau pažinti, suartėti ir sustiprinti tarpusavio ryšius.

Lietuvių jaunimo grupė (visi studentai) buvo didžiausia — viso apie 15. Suvažiavo iš visų V. Vokietijos kraštų. Studijų dienosose užsirekomendavo labai gražiai. Tik diskusijose po paskaitų galėjo rodyti kiek didesnį aktyvumą.

Šis įvairių tautų katalikų jaunimo — pabėgėlių nuo komunizmo susitikimas buvo pirmas tokio pobūdžio, tačiau po jo seks daržesni. Artimiausios studijų dienos numatytos šių metų vasarą taip pat Gautingio. Finansuoja vokiečiai. Lietuvių jaunimas tokiems parengimams ateityje turėtų rodyti dar didesnį dėmesį.

Verta paminėti, kad mūsų jaunimo didesnė dalis (virš 10) gruodžio 31 d. dar neišsiskirstė kas sau, o pasilikę Gautingio. Po pietų turėjo savo organizacijų pasitarimą, o vakare suruošė jautų ir linksnų pobūvį, kartu giedžiausioj nuotaikoj sutikdami Naujus Metus. M. M. (ELI)

Prez. Kennedy išvyksta po inauguracijos išsklamių. (UPI)

bantis. Tačiau, nežiūrint į savo reaktyvumą, Mansfieldas sugebėjo laimėti daug sau draugų ir užsitikrinti vadovaujantį postą.

Mansfieldas atkreipė ir 3 JAV prezidentų dėmesį: II Pasaulinio karo metu prez. Rooseveltis jį buvo pasiūstas Azijon, po to — prez. Trumano kviečiamas įvyko Paryžiu, kaip Jungt. Tautų delegatas o prez. Eisenhoweris jį pasiuntė Manilą i Pietrytinės Azijos konferencija. Pažymėtina, kad naujasis Senato daugumos vadas, lygiai

kaip ir Atstovų Rūmų daugumos vadas — John W. McCormack iš Massachusetts yra katalikas.

Sen Mansfieldą mėgstą ne tik demokratų, bet ir respublikonų. Apie jį neseniai gerai atsiliepė respublikonų vadas Senato Everett M. Dirksen iš Illinois bei kiti vadovaujantieji respublikonų partijos žmonės. Kaip žinome, Mansfieldas yra užsienio reikalų žinovas, todėl ir mums, lietuviams, jis gali būti labai naudingas.

E. Š.

Laiškas iš Brazilijos

RŪTŲ DARŽELIS SANPAULYJE

Nors tėvas Jonas Giedrys, SJ, Jubilėjinio Ateitininkų kongreso metu Chicagoje, buvo surošęs gražų šio jubilėjaus pamėnijimą V. Zelinoje, bet kun. Juozas Šeškevičius, grįžęs iš kongreso, tuo nepasitenkino ir suruošė antras grandiozines iškilmes. Ir labai gerai padarė. Nes jaunimas turėjo progos dar stipriau įsisąmoninti ateitininkijos idealus bei įsitvirtinti lietuviškam žodyje, dainoje, šokių, susigijvenant su lietuviškais papročiais. Malonu, kad gausus būrys jaunučių aktyviai dalyvavo šiose iškilmėse.

Jubilėjus buvo pradėtas švęsti gruodžio 17 d. vakare bažnyčioje, kur svečias iš Rio de Janeiro kan. dr. Zenonas Ignatavičius įprasminiai pravedė ateitininkams susitelkimo valandėlę. Šv. mišias — roratos laikė ateitininkų vadovas kun. J. Šeškevičius. Buvo įspūdingas momentas, kai jaunimas įžengė į pustamę bažnyčią su uždegtomis spalvotomis lempe lėmis rankose ir kai visi ėjo bendron Komunjon. Po pamaldų šv. Juozapo mokykloje susirinko visi su tėvais ir svečiais i azapę. Čia prie skoningai paruoštų stalų su degančiomis žvakėmis jaunimas su seninu praleido kelias jaukias valandas. Įdomią kalbą pasakė ateitininkų Sanpaulyje steigėjas prel. Pijus Ragazinskas, ateitininkų pirmūnas savo kalboje buvo ištaręs pranašiškus žodžius, kad Lietuva galį nusiaubti sunkūs laikai, bet šio įkurto ateitininkijos sąjūdžio niekas nepajėgys užgesinti.

Buvo atvykę iš Rio de Janeiro ateitininkų atstovai, kurių vardu sveikinimo kalbą pasakė Sonė Durtkutė, pareiškus, kad jų esą nedaug, bet jie kiekvieną savaitę dalyvauja "Voz da Lituania" radijo valandėlėje, kuriai vadovauja ateitininkų steigėjas Rijuje kan. Z. Ignatavičius.

Sekantį dieną vėl susirinko visi i pamaldas, kurios buvo ypatingai iškilmingos. Jas celebravo, gyvųjų ir mirusiųjų ateitininkų intencija, kan. Z. Ignatavičius, ateitininkams giedant Bruno Markaikiš mišias, vadovėlės B. Johnson. Iš šono žiūrint neatrodo, jog Mansfieldas turi vadavo gabumų, nes jis yra lėtas, kuklus, atsargus ir lengvai kalbantis žmogus. Jis yra priešingybė Johnsonui, kuris visa laiką yra judrus, drąsus ir skul-

Visą laiką stotis nedavė elektros šviesos. Tačiau Dede Juozas, pareiškęs, kad ateitininkai jokiai priespaudai nepasiduotinėjimą V. Zelinoje, bet kun. Juozas Šeškevičius, grįžęs iš kongreso, tuo nepasitenkino ir suruošė antras grandiozines iškilmes. Ir labai gerai padarė. Nes jaunimas turėjo progos dar stipriau įsisąmoninti ateitininkijos idealus bei įsitvirtinti lietuviškam žodyje, dainoje, šokių, susigijvenant su lietuviškais papročiais. Malonu, kad gausus būrys jaunučių aktyviai dalyvavo šiose iškilmėse.

Jubilėjus buvo pradėtas švęsti gruodžio 17 d. vakare bažnyčioje, kur svečias iš Rio de Janeiro kan. dr. Zenonas Ignatavičius įprasminiai pravedė ateitininkams susitelkimo valandėlę. Šv. mišias — roratos laikė ateitininkų vadovas kun. J. Šeškevičius. Buvo įspūdingas momentas, kai jaunimas įžengė į pustamę bažnyčią su uždegtomis spalvotomis lempe lėmis rankose ir kai visi ėjo bendron Komunjon. Po pamaldų šv. Juozapo mokykloje susirinko visi su tėvais ir svečiais i azapę. Čia prie skoningai paruoštų stalų su degančiomis žvakėmis jaunimas su seninu praleido kelias jaukias valandas. Įdomią kalbą pasakė ateitininkų Sanpaulyje steigėjas prel. Pijus Ragazinskas, ateitininkų pirmūnas savo kalboje buvo ištaręs pranašiškus žodžius, kad Lietuva galį nusiaubti sunkūs laikai, bet šio įkurto ateitininkijos sąjūdžio niekas nepajėgys užgesinti.

GRADINSKAS

J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th St., FR 6-1998
(V. RADIJAI, HI-FI, VESINTUVAI, Pardavimas-taisyimas, Sek. uždaryta)

KNYGOS

MISKAIS ATEINA RUDUO, romanas iš lietuviško kaimo buities, Marius Katiliškis, 1957 m. Viršeli piešė R. Viesulas, 514 pusl. celulido lanku\$5.00

KARALIAI IR SVENTIEJI, eilės, Elena Tumienė, Los Angeles, 1957 m. Viršeli ir vinjetos piešė Ada Korsakaitė, 80 pusl.\$2.50

AUGSTYN SIRDIS, kun. dr. Juozas Prunskis, 1957 m., 260 pusl. Religiniai pasakymai su daugybe pavyzdžių\$2.00

RUGSJO ŽVAIGZDĖS, lyrika, Gražina Tulauskaitė, 1957 m., 62 pusl., kietais viršeliais\$2.00

DRAMBLO KOJOS, Petras Babickas, eilėrašiai. Ilustravo Vladas Vijeikis, 1957 m., 118 pusl.\$2.00

MIELI ŽODŽIAI, Stasė Prapeulonytė, Lyrika. Aplanaka dail. Telesforo Valiaus, 1956 m., 84 pusl.\$2.00

MENESIENA, Alovės Baranovskienė, Viršeli piešė dail. Jonas Pilipauskas, 1957 m., 202 pusl.\$2.50

ZYMEJI KARO VADAI, Juozas Vaičiulinas, 1957 m., 214 pusl.\$3.00

PICTURESQUE LITHUANIA LITHUANIA PINTORES. CA—GRAZIOJI LIETUVA, Petras Babickas. Meninė priežiūra dail. Vlodo Vijeikio. Ilustruota daugeliu fotografijų ir menišku reprodukcijų. Tekstas anglų ir lietuvių kalbomis. Chicago, Ill., 1957 m. Didelio formato, 194 pusl.\$4.00

Užsakymus su pinigais siųskite

"DRAUGAS"
4545 West 63rd Street

suaudintas F. Strolis dainų bei tautinių šokių montažas "Rūtų darželis". Režisavo kun. Juozas Šeškevičius, vyresniųjų chorą ir solistus paruošė E. Kilčiauskaitė ir Liudas Ralickas, jaunučius — mok. Marija Kinorienė, pritardama kanklėmis. Tautinių šokių išmokė: Nijolė Vinkšnaitytė, Julija Jurgelevičiūtė, Romas Dovydaitis, Albina Seliokas ir Vincas Bilevičius, — visi vyresnieji ateitininkai. Pranešėjais buvo: Julija Jurgelevičiūtė ir Augustas Zaluba.

Reikia pasakyti, kad jaunimas labai gražiai pasirodė. Daug ištermės ir pasiaukojimo parodė besimokant naujų dainų, naujų tautinių šokių ir vaidinant. Ir ne tik neapylė publikos, bet ir visus sužavėjo, ne tik vyresnieji, o ir jaunikiiai. Mūsų jaunimo entuziazmas didelis ir ryžtingumas taip pat, nes tuo metu kaip tik ji buvo užgriuvęs egzaminų laikas mokyklose. O jų vadovui kun. J. Šeškevičiui taip pat buvo nelengva suderinti kelių rąjonų jaunimo būrelius darnian vienetan. Ir jam priklauso vainikas iš to "Rūtų darželio".

K. Pažeraitė

Kviečiame visus dalyvauti

Operos Moterų choro ir Vyrų choro rengiamame

BALIJE

1961 m. vasario 4 d., 8 val. vak., LIETUVIŲ AUDITORIJOJE, 3133 So. Halsted St.

Programoje:

CLEVELAND LIETUVIŲ VYRŲ OKTETAS su populiarių dainų kūrinių. Staliukus pagėdijama užsisakyti iš anksto: V. Vaisvila, RE 7-9745

DIDELIS IŠPARDAVIMAS

JEWELRY — LAIKRODĖLIŲ DEIMANTŲ URMO KAINOMIS!

BENRUS, BULOVA, ELGIN, LONGINES

Nuolaida dovanoms siūsti i Lietuvą

Kišeniniai laikrodėliai\$1.95
Sveicariški 7 akmenėlių laikrodėliai, vertės \$15.00, po \$4.95
Aukšiniai laikrodėliai, geltono aukso, 17 akmenėlių, vertės \$59.00, po\$35.95
Aukšiniai žiedai su akmenėliais, vertės \$10.00, po\$4.95
Deimanto žiedai, vertės \$100.00, po\$59.95
Custom Jewelry, vertės \$3.00, po\$1.00
Kliperiai plaukams kirpti\$4.50
Deimantiniai rėžtukai stiklui pjauti\$3.75
Gintaras už pusę reguliars kainos

BUDRIK FURNITURE

3241 So. Halsted St.
Tel. CAImet 5-7237

Atdara pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 9 val. Sekmad. 11—5. Jewelry departm. sekmdienį uždarytas.

Budriko radio programos sekmdienį ir stoties WHFC, 1450 kil. 2:15 val. po pietų.

Vakarai nežino ko nori

Prof. Franz Gypken X-me persiekiojamosios Bažnyčios kongrese savo paskaitą formulavo taip: "Vakarai nežino ko jie nori". Tarp kitko jis savo paskaitoj padarė tokią apybraižą:

— Vakarai yra ūkinis blokas su dideliu techniškuoju personalu. Tačiau tas pranašumas jiems mažai padeda, nes jiems trūksta disciplinotumo, jie per mažai dirba ir yra nevieningi. Vakarai nedisciplinuoti, nes neturi pasaulėžiūros. Kad iš viso dar čia yra tvarka, tai glūdi nejučiomis paveldėtoje krikščionybėje. Tačiau krikščioniškieji principai glūdi tik pačiuose pagrinduose. Praktinėje veikloje jie mažai tepasireiskia.

Iš kitų žymyųjų atvykę Europos studentai katalikai 75% čia praranda savo tikėjimą. Tikintieji sudaro mažumą visame pasaulyje, o taip pat ir Vakaruose. Su nedisciplinotumu ankštai susijęs ir nemoras dirbti. Prie to prisigijungia tarpusavio susiskaldymas ir konkurencinė pelno kova tarp atskirų vakariečių valstybių. Tai paralyžuoja bendrą planavimą ir veikimą. Pagrindinis ir tikrasis

vakariečio žmogaus pavojus glūdi ne išorėje, viduje. Pirmasis jo priešin nėra bolševizmas, o krikščioniškasis atšalimas, arba nukrikščionėjimas. Vakarams trūksta naujojo pasaulio vizijos: jie neturi sąvokos, kaip turėtų atrodyti ateitis. Vakariečiai susitkę su spalvotosiomis tautomis griau-na vieni kitus taikyti praktiskame gyvenime. Kristaus paliepas yra labai aiškus: pirmoji eilė iškokit Dievo Karalystės!

Taigi Vakarai nežino, ko jie nori, bet tai jie galėtų žinoti, jeigu jie įsigilintų i krikščionybės pagrindus ir išdrįstų pagal juos gyventi."

Jau seniai lauktas ir reikalingas BAZNYTINIŲ PAMALDŲ VADOVELIS

yra gaunamas Drauge. Jame yra visos reikalingos maldos ir giesmės bei literatūriniai nurodymai. Išleido Kunigų Vienybė, 2 pataisytą laidą. Kaina \$3.50. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago 29, Ill.

Už investavimo są-tas mokam

Už paprastas santaupas mokam 4%

4 1/4%

District Savings su malonumu praneša naują aukštą dividendų, mokamų už paprastas santaupas nuo 1961 m. sausio 1-os dienos, o už investavimo sąskaitas ir toliau mokės 4 1/4%.

Taupojams duodama dovana — 8 gabalių keptimo indų setą — atidarant naują sąskaitą su \$200 ar daugiau arba pridėjant \$200 ar daugiau turimoje sąskaitoje — iki 1961 m. vasario 28-os dienos.

DISTRICT SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

3430 SO. HALSTED ST. CHICAGO 9, ILL. CLIfside 4-0104

VALANDOS: Pirmadi. ir antradi. nuo 9 iki 4. Trečiadi. neatidaro. ketvirtadi. ir penktadi. nuo 9 iki 5 vak. o šeštadi. nuo 9 iki 1 val.

CRANE

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING

4 1/4%

NEŠA INVESTAVIMO SĄSKAITOS

Mokami nuo vasario 1 d., 1960

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMENIS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 d.

VALANDOS: PIRMADI. ir KETV. 9 v. r. iki 8 p. p. ANTRADI. ir PENKTADI. 9 v. r. iki 5 p. p. ŠEŠTADI. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiadi. uždaryta.

COMPLETE AUTO SERVICE

AUTOMOBILIŲ TAIKYMO PIRMIŲ

kurioje jūsų automobilis bus pilnai užtautas, pradedant motoro surūgštinimu, karoserijos išlaikymu, ratų suhalansavimu, tiesus ir žiavimo nustatymu, dažymu ir kitais darbais. Naujai padidintos dirbtuvės naudoja moderniausias mašinas automobilio karoserijai išlyginti. Dirbtuvėse visu laiku gali būti taisoma virš tuzino automobilių.

Sav. STASYS DAPKUS

4542-44 So. Western Ave., Chicago 9, Ill.

Tel. CLIfside 4-2241

PASINAUDOKITE

"DRAUGO" SPAUSTUVĖS PATARNAVIMU

Dienraštis DRAUGAS spausdinamas moderniškoje spaustuvėje. Lietuvių tarpe nėra kitos moderniškesnės spaustuvės visoje Amerikoje.

DRAUGO spaustuvė spausdina gražiausias lietuviškas knygas, programas, pakvietimus vestuvėms ir kitiems reikalingiems gyvenimo įvykiams. Mažai yra tokių spaudos darbų, kurių dienraščio DRAUGO spaustuvė negalėtų atlikti.

DRAUGAS turi atlikti daug spaudos darbų, kad galėtų išlaikyti ir daryti pažangą. Kiekvienas spaudos darbas, duotas DRAUGO spaustuvei, yra parama dienraščiui. Kviečiame visas organizacijas ir programų vadovus bei kitus lietuviškų draugijų vadus pasinaudoti dienraščio DRAUGO spaustuvės patarnavimu. Atvyktie bent pasiteirauti kainų ir sužinoti, kokius patarnavimus mūsų spaustuvė gali Jums suteikti.

Remkite DRAUGĄ, kuris palaiko lietuvių kultūrinį gyvenimą išeivijoje, duodami spaudos darbus DRAUGO spaustuvei.

Visais spaudos darbų reikalais teiraukitės šiuo adresu:

DRAUGAS

4545 West 63rd Street

CHICAGO 29, ILL. — TEL. LU 5-9500

CHICAGOS LIETUVIŲ VEIKLA

METAİ KAIP MİRĖ

B. BUDRYS

1960 metų gruodžio 15 d. su kaku vieneri metai kai kankinio mirtimi Jakutsko ištėrimine persikyrė su šiuo pasauliu Baly Budrys. Velionis buvo gimęs 1911 m. spalio 27 d. ir buvo kilęs iš Domačių kaimo, Sedos valsčiaus, Mažeikių apskr. Mokėsi Mažeikių gimnazijoje ir ją baigęs įstojo į Lietuvos Karo Mokyklą, kurią baigęs aspiranto-leitenanto laipsniu buvo paleistas į atsargą. Atsargoje būdamas kurį laiką studijavo Vytauto Didžiojo Universitete ir įstojo Saugumo Dep-to tarnybon.

Velionis jau būdamas Sedos vidurinėje mokykloje įsijungė į ateitininkų moksleivių gretas ir jose labai gražiai reikšėsi. Persikėles į Mažeikių gimnaziją iki jos baigimo pasiliko uolus ateitininkas.

Vidaus Reikalų V-boje pirmą paskyrimą buvo gavęs Kauno Saugumo Apygardoje Kriminaliniame skyriuje. Vėliau kaip sumanus ir pažangus valdininkas buvo perkeltas į Marijampolės Apygardą Vyr. valdininku kriminaliniams reikalams. 1939 m. pradžioje buvo paskirtas Šakių rajono kriminalinės policijos viršininku. Bolševikams užvaldžius smurtu kraštą Baly Budrys 1941 m. birželio mėnesį buvo suimtas, kalintas ir išvežtas į Atajanų kraštą.

Vokiečiams priartėjus arčiau Stalingrado velionis draug su kitais lietuviais buvo pervežtas į Jorkutiją prie pat Šiaurės ledmuotojo vandenyno žuvų gaudyti. Ten susirgo ir atsidūrė psichiatrinėje ligoninėje. Dėka žmonos sumanumui, velionį iš ligoninės pavyko išimti ir persikėti į Jakutską, kur vėl buvo priverstas dirbti kasyklose, kuriose ir savo gyvybę palydėjo. Velionies žmona su keliais tremtiniais Balio Budrio palikus palydėjo į Jakutsko mažas kapines ir pastatė savo rankų medinį kryžį.

A. A. Baly Budrys paliko dideliame varge ir skurde liūdinčią žmoną su keturiais vaikais. Velionies sesuo Stasė Kankevičienė gyvena Chicagoje.

P. E. D.

TRIUKSMAS DEL CICERO TEATRO

Prieš kiek metų lietuviai Algirdas Čaplinskis nusipirko pastatą su teatro įrengimais 1404 So. 49th Ct. Iš karto Čaplinskis turėjo nemenko pasisekimo, tačiau įsigalint televizijai, teatro biznis pradėjo slūbuoti ir pagaliau teatras teko uždaryti, nes nesirado pirkėjų, kurie pirktų pastatą, kurio negalima pritaikyti kitokiam bizniui tik dirbtuvei.

Pagaliau minėto pastato sa-

vininkas Algirdas Čaplinskis su Ciceros pastatų komisija už pildė aplikaciją, kad pakeistų to pastato zoną, vietoje "first commerc.", į "light industrial".

Grantwork namų savininkai, didžiojoje lietuvių, sužinoję, sausio 10 d. gausiam Lietuvių Namų Savininkų Pagrinimo Politikos Klubui susirinkime, Liuosybės namo antro aukšto svetainėje, vienbalsiai pravedė pasipriešinimo rezoliuciją, išrinko komisiją iš penkių asmenų, kurie pasizadėjo rinkti namų savininkų parašus peticijai ir perduoti zonų komitetui. Jo posėdis įvyko sausio 16 d. Tą dieną įteikus peticiją su parašais, zonis komitetas, pamatęs tokį namų savininkų pasipriešinimą, kokioms nors pakaitoms, paliko teatrą senojoje zonoje.

Tai antras bandymas 14 mėnesių laikotarpyje suindustrializuoti Grantwork. 1959 m. buvo bandoma suindustrializuoti visas Grantwork, bet lietuviams vieningai pasipriešinus, paliktas ramybėje.

J. T.

ZARASISKIAM ŽINOTINA

Klubo pirmasis susirinkimas 1961 metais įvyks sekmadienį, 1 v. p. p. sausio 29 d. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St.

Pradėkime šiuos metus gausiai lankydami susirinkimus, būkime geroje nuotaikoje, gvil denkime klubo ir kitus visuomeninius reikalus vieningai, taip darydami pasitarnausime taip klubo nariams, taip ir visai lietuvių. Mintimis nukeliausime į tėvynę Lietuvą, prisiminsime savo jaunystę praeities dienas sniegu apdengtus laukus, numylėtus Zarasus apsuptytus ežerų, ant kurių nepriklausomybės laikais žiemos metu zarasičiai ir dūbysiečiai su savo žirgais lenktyniaudavo.

Zarasiškių Klubas kiekvienam susirinkimui pasibaigus pateikia vaišes, tada susirinkimo dalyviai susėdę prie stalų užkandžiaudami dalijasi žiniomis apie įvairius nuotykius, pagaliau ir sutartinė dainelė pasigirsta. Pasijunti tarytum keliolika metų būtum atjaunėjęs ir tarytum savo gimtinę būtum aplankęs. Todėl atvyk į sekančius susirinkimus svečiu. J. T.

NAMŲ REIKMENŲ PARODA

Namų statybininkų suvažiavimo proga sausio 29 — vasario 2 d. Chicagoje, McCormick salėje įvyks statybinių medžiagų ir namų reikmenų paroda. Praeitais metais panaši paroda buvo išsklaidyta po trejus rūmus. Dabar pirmą kartą ir paroda ir programos įvyks vienoje vietoje. Ta naujoji parodų salė apima beveik septynių akurus.

Britų karalienės brangenybės

Britų karalienė Elzbieta II su savo vyru princu Pilypu sausio mėn. 20 d. išvyko daryti valstybės v. z. tų ind. jai, Pakistanui, Nepalui ir Iranui. Karalienė pasiėmė su savim brangenybių, vertų bemaž 30 milijonų dolerių! Brangenybės nea draustos, nes laikomos nepakeičiamomis. Tas brangenybes sudaro brangiausia pasaulyje diadema, žiedas su keturiais didžiuliais deimantais, kuriuos supa dvi eilės rėtų Indijos perlų.

Diadema buvo pirmąsias pagaminta karaliui Jurgiui IV karūnacijos tikslui ir ji gali būti nešiojama tik valdančių karalių ar karalienių. Elzbieta II šią diademą užsėdė kartu su deimantų karoliais, nešiotais jos prosenėlės karalienės Viktorijos. Šitie karoliai yra bemaž paskiški, turi extra didelius deimantus, iš kurių didžiausias sveria 23 karatus. Kitados šis deimantas buvo vienas iš didžiausių Lohorės brangenybių: Britų Indijos Kompanija šį deimantą padovanojo karalienei Viktorijai 1851 m.

Be to, karalienė Elzbieta II imasi į kelionę eilę tary, diademų, žiedų ir apyrankių mažiau iškilmingoms progoms. Viena iš tary yra XIX šimt. kilusis Rusijos imperatoriaus rūmų.

Neseniai laikraščiai didelėmis raidėmis skelbė, jog Kennedy parluoda akcijų už 10 mil. dolerių. Vis dėlto 10 mil. dol. yra mažrožis, palyginti, su tomis brangenybėmis, kurias Britų karalienė imasi su savim darydama valstybinius vizitus keturioms minėtoms Azijos valstybėms.

Bulganinas — pensininkas

Bulganinas, buvęs Sovietų Sąjungos ministras pirmininkas, jo paties prašymu esąs atleistas iš Stavropolio srities ekonominio planavimo pirminko pareigų ir apsigyvenęs netoli Maskvos. Jis gauna pensiją 3,000 rublių mėnesį. Bulganinas dirbti nebežalėjęs, nes vietiniai komunistai vis puldavo jį už dalyvavimą suokalbį prieš Chruščevą. Kai vienas Chruščevo "pataikūnas" pasiūlė Bulganiną bausti, Chruščevas atsakė: "Nereikia, pastips pats".

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojo Anglijoje, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:30 iki 2:00 val. po pietų. Perduodama: Vėliausiu pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtes pasaka. Programą veda Steponas J. Miklun. Biznio reikais kreiptis į Baltic Florists — Gėlių bei dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Draugas.

ELIZABETH YONIKAS

Gyvena 4008 Artesian Ave. Mirė sausio 22 d. 1961. 8 val. vak., sulaukus pusės amž. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Udvėnio parapijos.

Amerikoje gyveno 48 m. Pasilikti dideliame nuilūdime sūnus John Shudvick, mairi Lilian pusseserė Marcelė Ulen, sūnė duklė Alice Sutter, jos vyras Lawrence ir šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstani.

Priklausė Teisybės Mylėtojų Draug., Utenos Klubui, Brighton Park Moterų Klubui, Chicagoje Liet. Draug., ir Liet. Darbininkų Sus-mui.

Kūnas bus pašarvotas ant rad. 3 val. p. p. Petro Bielinio koplyčioje, 4448 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks ketv., sausio 26 d., iš koplyčios 8:30 v. ryto bus atvydė J. Svent. P. M. Nekalto Prasiidėjimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks g-dulnigos pamaldas už velionės sielą. Po pamaldų bus nu-lydėta į Sv. Kazimiero kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdė: Sūnus ir mairi... Laidot. direkt. Petras Bielinis. Tel. LA 3-3572.

Aliaskos tautinės gvardijos vyrai džiaugiasi sniegu Washingtono ir vienas jų vyrų ištempiamas aukštyn. (UPI)

SESUO M. ANASTAZIJA

(Marijona Bandler)

Mūsų mylima Seselė mirė 1961 m. sausio 19 d., Good Samaritan Ligoninėje, Mount Vernon, Illinois, kur paskutiniuosius dešimt metų pildė siuvėjos darbelius. Duktė, jau seniai mirusių Vincent Bandler ir Jie-vos Miliauskaitės, į vienuolyną įstojo iš Svento Juozapo parapijos, Waterbury, Connecticut, Vienuolynė išgyveno 37 metus.

Paliko nuliūdime Svento Pranciškaus Sesiseris ir giminės.

Laidotuvės įvyko pirmadienį, sausio 23 d. Gedulingos pamaldos buvo 10 val. ryte, Svento Pranciškaus Sesiserų koplyčioje, Pittsburgh, Pa.

Po pamaldų buvo nulydėta į Svento Kazimiero kapines.

Prašome pasimelsti už a. a. Seselės M. Anastazijos SVENTO PRANCISKAUS SESISERYS Pittsburgh, Pennsylvania.

Mielą dantų gydytoją Eleną Repšienę ir šeimą, jos brangiam tėveliui

A. + A.

STASIUI HERMANAVIČIUI

Lietuvoje mirus, nuosirdžiai užjaučia ir kartu liūdi

P. B. Murinas, L. Glemžienė, A. T. Briškaičiai

MOKAM AUKŠTUS DIVIDENDUS ANT VISŲ

TAUPYMO SASKAITŲ!

INDELIJAI APDRAUSTI IKI \$10,000.00

Paskolos ant namų nuo vieno iki dvidešimties metų — lengvais mėnesiniais atmokėjimais.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N

4071 Archer Ave. CHARLES ZEKUS, Sec'y LA 3-8248
VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4:30; Ketvirtadieniais 9 iki 8 v. vak. Trečiadieniais uždaryta.

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYGIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų

2443 WEST 63rd STREET

Telef. PR 8-0833

PR 8-0834

DIDŽIAUSIA IR MODERNISKAUSIA PAMINKLŲ DIRBTUVĖ CHICAGOJE

Pirkite tiesiog iš gamintojo ir sutaupysite!

John Savickas

Monuments

11849 So. Kedzie

Chicago 43, Ill.

Jūs pasirinkimui didžiausias rinkinys gėlavų pavyzdžių.

Dėl susitarimo (appointment) galite pašaukti kiekvieną laiką.

Telefonai: BE 8-3632 arba BE 3-4718

Atidara kasdien ir sekmadieniais nuo 8 val. ryto iki 5 v. vak.

EDVARDAS SAUNORIS — GELININKAS

Paruošia gėles iš savo šildadaržių vestuvėms, arkištyms ir kitoms iškilmėms. Parūpina gėles ne tik laido'u'vėms, bet ir gėles sodinti ir puošti kapus Jūsų artimųjų.

3942 W 111th St. PR 9-1355 ir 9-1356

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON'

SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3914 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų

Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEdercrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

Laidotuvių Direktorai MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYNS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

J. F. EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue

Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Avenue

Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Petkus

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero. TOWNhall 3-2108-09

AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

Ambalansų patarna Mes turime koplyčias visose Chicago ir Roselando dayse ir Reikale šaukite mus, tuojau patarnausime.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

PETRAS BIELIONAS

4948 S. CALIFORNIA AVE.

LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

5307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS

718 WEST 18th STREET

Tel. SEeley 3-5711

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE.

Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL.

Tel. OLYmple 2-1005

STEPONAS G. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

2314 W. 23rd PLACE

Tel. VIRginia 7-6872

VANCE FUNERAL HOME

1424 S. 50th AVE.

OLYmple 2-5245 ir TOWNhall 3-0687

Perskaite dien. "Draugą". duokite ji kitiems

Planingas taupymas visada moka gerus

DIVIDENDUS!!

Nuo 1905 metų, tai yra, nuo pirmos įsikūrimo dienos,

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

nuolat išmokėjo aukštus nuosimėčius savo taupytojams

4 1/4%

Metinis dividendas už santaupas visose sąskaitose!

PRADEKITE TAUPYTI SIANDIEN

Mutual

Federal Savings and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 West Cermak Road, Chicago 8, Illinois

Phone: Virginia 7-7747

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Remkite tuos, kurių skelbimus matot "Draugą"

× **Tėvų Marijonų Bendradarbių Bridgeporto sk.** vakarienė įvyksta kovo 5 d. parapijos salėje. Skyriaus valdybą šįmet sudaro Stela Kaulakis — pirm., U. Petraitienė — vicepirm., Joana Zelvis — fin. raštin., E. Samienė — protokol. rašt., M. Jaunienė — ižd. Skyrius, norėdamas prisidėti prie parapijos seselių vienuolyno statybos, turės virtinukų virimo dieną, sausio 25 d., K. Skreibiens namuose. Bridgeporto moterims tą dieną nebus maitinimo vakarienės virti. Atėję pas Skreibiens nebrangiai nusipirks lietuviškų virtinukų. Kiek bus padaryta pelno, bus atiduota minėtam statybos fondui.

× **Lietuvos paviljonas tarp-tautinėje prekybos parodoje** bus ir šiais metais. Juo rūpintis sutiko Lietuvių Inžinierių ir Architektų Chicago skyrius. Jam pagelbėti pasižadėjo didžiųjų bendrinių organizacijų atstovai: Chicago Lietuvių Tarybos pirmininkas A. Verbickas, Liet. B-nės Chicago ap. valdybos narys D. Bielskus, Liet. Prekybos Rūmų vicepirm. dr. K. Drangelis, Liet. Veterinarų S-gos "Ramovės" sekr. A. Reklaitis, Liet. Skautų vadovas Chicagoje Vl. Vijeikis ir kiti. Statybininkas Valerijonas Šimkus pasižadėjo pastatyti paviljoną. Šių metų paroda bus naujose McCormick Place patalpose nuo liepos 25 d. iki rugpjūčio 5 d.

× **Stanislovas ir Aleksandra** Sidlauskai, uolūs Draugo skaitytojai, gyv. 4549 So. Paulina St., Chicagoje, sausio 24 d. švenčia savo aukštinę 50-ties metų vedybų sukaktį. Sekmadienį, sausio 22 d., Sv. Jurgio bažnyčioje Bridgeporte, jų intencija buvo atliakytos šv. mišios, po kurių kun. dr. J. Prunskis jubilatus palaimino prie paties altoriaus, prie kurio prieš 50 metų jie buvo sujungti. Sukaktuviniai popietę praleido savo dukterų šeimų ir artimųjų tarpe.

× **Solistės Nerijos Linkevičiūtės** rečitalis bus š. m. kovo 17 d. 8 val. v. Chicago Konservatorijos patalpose, 64 E. Van Buren. Šis rečitalis daromas konservatorijos baigimo proga. Sol. N. Linkevičiūtė lietuvių tarpe savo sodriu balsu jau yra pasireiškusi įvairiomis progomis minėjimuose, vestuvėse ir pan. Ji yra turėjusi solo partijų ir lietuvių operos pastatymuose.

× **Pamaldos Lietuvos nepriklausomybės sukakties** proga įvyks vasario 12 d. 11 val. ryt. Jėzuitų koplyčioje, prie Jaunimo Centro, Chicagoje. Šios pamaldos bus dalis "Lietuvos atsiminimų programos, kurią ruošia Lietuvos Vyčių organizacijos Liet. reikalų komitetas. Programa prasidės banketu dieną prieš tai Morrison viešbutyje, Constitution salėje.

× **Tėv. Anicetas Tamošaitis**, SJ, skaitys paskaitą "Visapusiška sveikata ir modernioji krikščionybė" Alvedo susirinkime, kuris įvyks vasario 3 d. 7:30 v. v. Jaunimo Centre. Bus rodomi trys filmai, kuriuos demonstruos B. Brazdžionis.

× **Nekalto šv. P. Marijos** Prasiidėjimo parapijos dauguma parapičių kilę iš Lietuvos, tačiau šios parapijos mokykloje yra vaikų net 24 įvairių tautybių.

× **Marginiuose**, 2511 W. 69 St., galima gauti biuletenį Draugo dailiojo žodžio koncertą, kuris bus vasario 5 d. 3 val. v. Marijos Aukšt. mokyklos salėje. Marginių savininkė agron. Izabelė Sinkevičiūtė savo klientus stengiasi patenkinti knygomis, meno išdirbiniais ir praktiškais prekėmis, reikalingomis įvairioms gyvenimo progoms, kaip vestuvėms, krikštynoms ir kt.

× **Teis. Bronius Ivanauskas** su žmona, gyv. McHenry, Ill., ilgesniam laikui išvyko į vakarines valstybes. Pirmiausia mano sustoti Phoenix, Ariz. (2517 N. 81st Way, Scottsdale, Arizona), vėliau lankysis Californijoje. Į namus tikisi sugrįžti kovo mėn. pradžioje.

× **Adolfas ir Adelė Jonačiai** gyv. Grand Rapids, Mich., susilaukė dukrelės Barboros Onos. Tiek tėvai, tiek keturi broliai, Henrikas, Adolfas, Denis ir Stasys džiaugiasi šeimos padidėjimu. Pavasarį numatoma daryti puotą, krikštėvių ir vaikų susirinkimo šventę. Kai kurie krikšto tėvai gyvena Chicagoje.

× **Ped. Lituanistikos Institutui** Chicago Liet. Dantų Gydytojų S-ga paskyrė 25 dol. kun. dr. J. Prunskis ir prekyb. A. Valavičius po 5 dol. Visiems lituanistikos švietimo rėmėjams institutas nuosirdžiai dėkoja.

× **Rita Zukauskaitė**, prancūzų kalbos mokytoja ir veikli giedrininkė, rūpinasi korporacijos Giedros šventės pasisekimu. Jos iniciatyva salė mirgės snaigėmis. Vakaras įvyks sausio 28 d.

× **Kun. dr. Feliksas Gureckas**, St. Julian parapijos vikaras, atostogauja Seattle, Washington.

× **Stasio Pilkos Literatūrinio - Dramatinio ir muzikalinio rečitalio** programos dalyje, išgarsite sekančius Shakespeareo veikalus, mūsų poetų vertinimus: Otello, Hamletas ir Richardas III. Rečitalį rengia Studentų Sąjungos Centro valdyba, kuris įvyks sausio 29-tą dieną, 5 val. po pietų, Jaunimo namuose. (Pr.)

× **Dr. Vladas Šimaitis**, nekilnojamo turto įstaigos vedėjas Brighon Parke, padeda užpildyti income tax pareiškimus. Galima užsakyti iš anksto — 2737 W. 43 St., Cliffside 4-2390. (sk.)

× **Tradicinio Inžinierių ir Architektų Sąjungos** Baliaus bilietai gaunami Daina Television Co., 3321 S. Halsted St., tel. CL 4-5665 ir Marginiuose, 2511 W. 69th St., tel. PR 8-4585.

Balius įvyksta The Drake Hotel, Gold Coast Ballroom patalpose, N. Michigan Ave. ir Walton St. kampas, sausio 28 d. 7:30 val. vakaro. Šokiams grieš Freddy Fischer 15 žmonių orkestras. Balius bus filmuojamas spalvuota filma. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. (Sk.)

REGISTRUOTIS NEPILNČIAMS

Visi nepilniečiai, gyvenantieji JAV-se, privalo iki sausio 31 d. įsiregistruoti Imigracijos ir Natūralizacijos įstaigose, paduodant savo adresus. Registracijos kortelės gaunamos paštu įstaigose. Vaikus iki 14 m. įregistruoja tėvai ar jų globėjai. Nesiregistruojantiems gresia bausmė ir sunkumai, kai norės gauti pilietybę.

— Kas angelą savyje prisilęgia, tas išsigimsta į demoną.

—Viktor Frankl

Inauguracijos iškilnių paradas Washingtono. (UPI)

CHICAGOS ŽINIOS

STUDIUOJA CHICAGOS GYVENTOJUS

New Yorko tyrimų firma W. R. Simons & Associates pravedė Chicago gyventojų papročių studiją. Buvo apklausti 4,374 asmenys, atstovaujantys įvairiausias gyventojų grupes. Panaudojant informacijas iš šių kelių šaltinių, vaizdas susidarė tokiai: Chicago srityje yra 4,691,000 gyventojų. Iš jų 3,186,000 vedusių; nevedusių vyrų — 450,000; netekėjusių moterų — 367,000. Pačiame mieste gyvena 2,627,000, priemiestuose — 2,064,000. Rasiniai atžvilgiai Chicago srityje yra 3,893,000 baltieji ir 798,000 kitų rasių.

Uždarbių atžvilgiu gyventojai taip pasiskirsto: aukščiausiąją klasę, kur uždarbiai svyruoja tarp \$10,000 ir \$50,000 metams, sudaro gydytojai, advokatai, verslo įmonių vedėjai; jie turi kolegijos išsilavinimą ir jų yra apie 175,000.

Aukštesnę vidurinę klasę sudaro 418,000 asmenų. Jų pajamos svyruoja tarp \$6,500 ir \$10,000 metams. Tai daugumoj baigę kolegijas inžinieriai, farmaceutai, sąskaitininkai. Žemesnę vidurinę Chicago gyventojų klasę sudaro 697,000; jų metinės pajamos — \$3,000 — \$10,000; jų dauguma yra baigę aukštesniąją mokyklą, dirba raštinėse, įstaigų administravime.

Darbininkai. Jų yra apie 2,022,000; jų metinės pajamos svyruoja tarp \$3,800 ir \$5,800. Tai daugiausiai specialistai ir pusiau specialistai darbininkai. Žemiausią pajamų atžvilgiu klasę sudaro paprasti darbininkai, daugelis reguliariai kaiku-

riais laikotarpiais esą be darbe. Tokių Chicagoje yra 1,397,000. Jų pajamos \$2,000—\$4,300 metams.

Iš 10 žmogų net 8 skaito dienraštį. Per mėnesį vidutiniškai 736,000 žmonių nuolat žiūri televiziją, 1,547,000 nueina į kino teatrą, 236,000 lanko koncertus, 313,000 eina klausytis paskaitų, 580,000 dalyvauja sporto rungtyse, 327,000 nueina į teatrą.

Trijų mėnesių laikotarpį apie darais knyga, 886,000 — popierio aparais, 544,000 perka klasišines muzikos plokšteles, 985,000 perka populiarios muzikos plokšteles.

NERIBOTA JEGA IS ATOMINIO VANDENS

Atominės fizikos specialistas, Nobelio premijos laimėtojas britas George Thomson, kalbėdamas Chicagoje, pažymėjo, kad už pusimčio metų susidarys galimybės turėti neribotą jėgos atsargas įvairiems reikams iš vadinamo atominio jūrų vandens. Jis yra optimistas dėl energijos šaltinių. Sakė — nežinome, kiek ilgai tęsės gazolino atsargos, anglių bus ilgam, o uranijaus atominė energija uolūos: yra kiek tik mums bus reikalinga, tik, suradus būdus, iš vandens bus lengviau energiją gauti, kaip iš uolų.

DŽIOVA CHICAGOJE

Chicagoje per metus atrandama 80.5 naujų susirgimų džiova kiekvienam 100,000 gyventojų. Visose JAV-se tas procentas mažesnis, tesiekia 36.4. Apie tai praneša Tuberkuliozės Institutas.

TARDOMAS NUŽUDYTOSIOS VYRAS

Buvęs marinas Edward Albrecht, kurio žmonos lavonas buvo per Railway Express įtaigą pasiųstas į Chicago, yra areštuotas ir tardomas. Įtariama sustiprino jo bandymas nusizudyti. Jis iš ligoninės pervestas į Jackson apskritys kalėjimą Minnesotoje.

ILČZO BERNIUKAS

James Wixon, 11 m. berniukas, ties East Gary jūzo užėjęs ant plono ledo ir buvo beskestas. Tai pastebėję du kiti jo amžiaus berniukai ištisė jam ilgą lazda, kurią skęstantysis pagriebė ir buvo laimingai ištrauktas iš labai šalto vandens. Ištraukusieji berniukai pagriebė už rankų savo šlapia draugą su juo parbėgo šešeta bloką į jį namus.

INDENŲ VADAS CHICAGOJE

Indenų vadas Griaustinio Debesys Williams, 74 m. amžiaus, yra apsigyvenęs Chicagoje, 1913 N. Hudson. Jis yra pro-provairkis garsiojo Pontiac. Prieš 30 m. jisai yra pasitraukęs nuo darbo ir parduvinėja indenų antklodes, jų kostiumus, jų darytus krepšius, karolius ir kitus dalykus.

ATKAKLIAI IESKOS VAIKŲ ŽUDIKŲ

Chicagoje nusistatyta sudaryti detektyvų dalinį, kuris dėtytų visas pastangas išaiškinti žudikus 7 Chicago vaikų, pradedant 1955 m. nužudytais trimis berniukais, įjungiant lapkr. 12 d. įvykusį Glorijos Kowalewicz nužudymą. Tą dalinį sudarys 10 detektyvų.

SPIRGINA ŠALČIAI

Šeštadienį ir sekmadienį Chicagoje gerokai šalo. Temperatūra buvo pasiekusi nulį. Nepaisant to nemažai žmonių matėsi parkų čiuožiklose.

DŽIAUGIASI UŽSIBAIGUSIU STREIKU

Ir Chicagoje džiaugiamasi užsibaigusiu geležinkelių streiku.

New Yorke, nes New York Central geležinkelių linija buvo smarkiai sumažinusi traukinių skaičių, leidžiamų į Chicago.

PARAMA "DRAUGUI"

"Draugo" spaudos reikalams atsiuntė šie asmenys:

Della Wencus	\$5.00
Dr. J. Makstutis	4.00
A. Ramonaitiene	.75
Pranas Atkocaitis	4.00
Stasys Budas	2.00
John Kapocius	2.00

Ačiū spaudos bičiuliams.

"Draugo" Administracija

AUKOS OFSETUI

Pauline Gudinski	\$3.00
Antanas Balciunas	2.00
Adolfas Rūbys	2.00
Petras Lickus	1.00

Ačiū spaudos bičiuliams.

"Draugo" Administracija

AUKOS UŽ KALENDORIŲ

Už "Draugo" kalendorių atsiuntė šie asmenys:

Pauline Gudinski	\$2.00
Marijona Saudargiene	2.00
Ona Rojienė	2.00
J. Kaklauskas	2.00
Antanas Yscius	2.00
Ona Valuckienė	2.00
Pranas Skudauskas	1.50
Liudas Tjunelis	1.00
Aleksas Plaučiūnas	1.00
A. Lazdauskas	1.00
Juozas Olsauskas	1.00
Aleksandras Spokas	1.00
Jonas Sostakas	1.00
Ieva Baniene	1.00
B. Kripkauskienė	1.00
P. Pekarskas	1.00
Jonas Brazys	1.00
Helen Yonkus	1.00
Irena Ulpia	1.00
Karoline Kacergiene	1.00
Juozas Kaknevičius	1.00
D. Bubelis	1.00
A. Mereckis	1.00
Pranas Lukauskas	1.00
B. Krupis	1.00
Marija Kacinauskas	1.00
A. Morkunas	1.00
Jonas Dubickas	1.00
G. Freidankas	1.00
F. A. Yukna	1.00
Jonas Andriuska	1.00
Stasys Sidlauskas	1.00
Pranas Aleksandravičius	1.00
Antanas Sprainaitis	1.00
Jonas Sprainaitis	1.00
Aniceta Januskienė	1.00
Pranas Atkocaitis	1.00
Mikalina Rudmin	1.00
J. Matonis	1.00
Ona Janavickas	1.00
K. Voicechauskas	1.00
P. Kubilius	1.00

Ačiū spaudos rėmėjams.

"Draugo" Administracija

DRAUGO Dailiojo Žodžio KONCERTAS

IR 10-JO ROMANO PREMIJOS ĮTEIKIMAS

įvyks

1961 m. vasario 5 dieną, sekmadienį, 3.00 valandą

MARIJOS AUKŠTESNIOSIOS MOKYKLOS SALĖJE
6700 South California Avenue

PROGRAMĄ IŠPILDYS:

Solistai **DANA STANKAITYTĖ** ir **JONAS VAZNELIS**;
solistės **ELENA BLANDYTĖ**, **ONUTĖ BLANDYTĖ** ir **VITA VALIKONYTĖ**
Solistams akompanuos muz. **ALEKSANDRAS KUČIONAS**.

Draugo dešimtojo romano premiją laimėjusiam autoriui bus įteikta tūkstantinė, kurią šiemet skiria mecenatai

MORRIS B. SACHS ir **BOLAS W. PALUTSIS**.

Dalyvavimas šioje šventėje yra mūsų literatūrinio ir kultūrinio gyvenimo rėmimas ir pačių dalyvių meninis atsigaivinimas.

DIEŅRAŠČIO DRAUGO KONCERTO BILETAU GAUNAMI:

"MARGINIAI"
2511 West 69 Street

"DAINA"
3321 South Halsted Street

SAVIMAVIAUS KRAUTUVE
4358 So. Fairfield Ave.

MEMENŲ KRAUTUVE
1439 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

DRAUGO RASTINEJE, 4545 West 63rd Street

KAS TIK TURI GERĄ SKONĮ, VISKĄ PERKA PAS LIEPONĮ!

Moderniškiausia lietuvių baldų krautuvė Chicagoje
Prekės be brokų, kainos žemiausios Chicagoje. Išsimokėjimai iki 3-ju metų. Europos ir Amerikos žymiausių firmų baldai. Televizijos, šaldytuvai ir visa namams ir ofisams įrengti.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI — FURNITURE CENTER, INC.

Naujas adresas: 3207 So. Halsted St. Victory 2-4226

Krautuvė atidaryta pirmadienį, ketvirtadienį, 9 v. ryto iki 9 v. vak. Kitomis dienomis nuo 9-6 val. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 val.